

NAŠA SLOGA

Poučni, gospodarski i politički list.

Dosadašnji uspjeh izbora fiducijarah.

Do sreda na vedor, dok ovo pišemo, obavljeni su izbori fiducijarah u triju političkim kotarima Istrje.

Prvi u našem borbu stupio je politički katar Volosko, sastojeci se u sudbenih kotari Volosko i Podgrad, pod koja spadaju sljedeće občine: Lovran, Viprinac, Volosko (Opatija), Kastav, Jelšane, Podgrad i Materija. Ovaj katar bira u svemu 74 fiducijara. Šest občina izabralo je jednog glasano 73 narodna fiducijara, dodim bijkako izabran jedan (Opatija) u počinom glasova. Narodni protivnici, koji su još kod prošlih zemaljskih izbora dali glavnu u pokoj občini, povukle su uvek u nekoj občini, a to je više — ako Bog dade — nikada, a uspjehom pružili nobudu.

Voloski katar osvojio je ovaj put lige kao nikada do sada; te može se ponosom na nj gledati sve što je našeg u i izvnu, pokrajino. Pa kao što bijušu izabrani skoro jednoglasno svih fiducijari onoga katar, tako će oni bez dvojbe bitati dne 25. t. m. jednoglasno dva narodna predloženika za porečki sabor.

Drugi na red došao je politički katar Kopar sa sudbenimi kotari Kopar, Piran i Buzet. Običinah imade ovaj katar dovršio, koji su imale izabrat 81 fiducijara. Šest njih izabralo je 02 narodna, a tri 10 talijanskih fiducijara. U ovom kataru pobjedila je slijednja stranka prema svim protivnicima: sva nito napeli, da svojim fiducijari pobjedu, jer je bio jednoglasno. Njiveđa borba bijkako u Buzetu, gdje se je biralo dva dana i jednu čitavu noć. Občina Buzet birala je 23 fiducijara. Narodni birali su Buzetštini pokažali svi takovih velinski i gradjanskih kriopostih, da njima se upravo divili moramo. Borba naših na Buzetštini ostati će ubilježena zlatnim slovima u povijesti narodnoga pokreta u Istri. Poput Voloskog kataru birati će ono 62 narodnih fiducijara na Koparsčini dva narodna predloženika, koji su veoma zaslužni i ugledni u onom kataru.

Za ovim katarom došao je na red politički katar Lošinj, sastojeci se u sudbenih kotara Lošinj, Cres i Krk. Običinah imade u svemu deset, koje biraju sa izvanjskim kotari. Izbor je započeo na otoci Lošinju i Cresu i to u občinah Mali Lošinj, Cres i Osor, gdje bijušu izabrani 14 protivničkih fiducijara. Ostalih sedam občina — sve na otoku Krku — birale su sve osim jedno jednoglasno hrvatske fiducijare. Jučer vrlo se zadnji izbor u občini Baški, gdje bijušu izabrani narodni predloženici većinom od 35 glasova, no politički komesar Lasciac obustavio na jednom izbor. Razlog toj nonadanoj obustavi nije nam poznat,

no svakako će mu se lakko domisliti, koji se želite sjeći kako su prije tih godinah izvraćali na izbori fiducijarah na kvarnerskih otocima, gospodar Milosheg i Šipka. Sudbeni kotarski kapetan na otoci Zecnik i njegovova deonica ruka komesar Lasciac red bi, da su nevojili reći prije anome-nute dvejice političkih činovnika. O tomu mogu se osvajaditi naši detalji već u onoga, što donosimo na drugom mjestu o izboru na otocima, a biti duž dvojbe i više takova gra-diva iz počudnjih občina.

No usprkos toj protimbi političkih činovnika, pobjedila je hrvatska stranka na kvarnerskih otocima upravo najnoćno izabrat u svemu 32 glasova fiducijara, dodim ih većinu protivnici nego 14. O uspjehu izbora, dvojbe hrvatskih nastupnika neima dakle niti na našim otocima i kakvo dvojbe.

O uspjehu u triju ostalih kotarima Poreč, Pazin i Pula uđenoženo je danas jošto govoriti, jer su na Porečini, tekar nekoj občini, obavile izbor fiducijarah — o čemu i javljujući niti — dodim je u Pazinskom kataru, tekar jučer započeo izbor, na Puljskim započeti će u subotu dne 15. t. m. U koliko, nasjavljujući prijatelji i koliko bitamo u protivničkih novinah, biti će u svim triju kotarima zatočite borbo, jer će narodni protivnici tui kušati zadnju sruču, postoji ih je prva izdaja u triju prije spomenutih kotarima.

Neki prvac učinili će bez dvojbe u pojedinim občinama svoju svetu dužnost, a nebit će to biti do i uspjeha. Evo sada viestih o izboru u pojedinim občinama u koliko su nam do danas stigla o tom izvještava:

Dok ovo pišemo poznati su slijedeći izbori u fiducijarah, koji će biti dne 25. t. m. zastupnike za zemaljski sabor u Poreču:

I. Politički katar Volosko:

a) Občina Lovran izabrala je jednoglasno svih 9 narodnih fiducijara.

b) Občina Viprinac izabrala je jednoglasno svih 4 narodna fiducijara.

c) Občina Volosko (Opatija) izabrala je 1 narodnoga fiducijara.

d) Občina Kastav izabrala jednoglasno svih 28 narodnih fiducijara.

e) Občina Jelšane izabrala jednoglasno svih 8 narodnih fiducijara.

f) Občina Podgrad izabrala jednoglasno svih 14 narodnih fiducijara.

g) Občina Materija izabrala je našim jedno jednoglasno hrvatske fiducijare.

U ovom politički kataru birale su do sada 46 fiducijara. Od ovih pripada narodnoj stranki 32 a talijanskoj 14. I u ovom kataru dakle jest osigurana pobjeda hrvatskoj stranki.

Ovog, i budućeg četvrtog dana, birati će občine Porečko, Puljsko i Pazinsko. U svim triju kotorih biti će zatočite borbo, jer su naši narodni protivnici sve svoje sile ušredotočili u tri kataro.

U Porečkom kotoru birale su do

sada občine Vrsar, Umag, Baje, Vižinada i Vižnjan. U prvič četiri bijele izabranu 17 protivničkih dočim u zadnjem, nije jošto poznat uspjeb. Još se imade izabrat u tom kotoru, do 30 fiducijara.

II. Politički katar Kopar:

a) Občina Dokani izabrala je jednoglasno 11 narodnih fiducijara.

b) Občina Dolina izabrala je jednoglasno 14 narodnih fiducijara.

c) Občina Milje izabrala je 7 narodnih fiducijara, pa 22 protivnici.

d) Občina Roč izabrala je većinom većinom glasova 6 narodnih fiducijara.

e) Občina Buzet izabrala je 27 glasova (protivničkih bijelo 104).

f) Občina Škola izabrala je većinom glasova 1 narodnoga fiducijara.

g) Občina Pomjan izabrala 12 protivničkih fiducijara.

h) Občina Piran izabrala 4 protivnica fiducijara.

i) Občina Kopar izabrala je 3 protivnica fiducijara.

Ovaj katar smrde u svemu 81 fiducijera, a od ovih pripada našoj stranki ogromna većina od 62 dodim svih triju naših Talijanaca još 10 svojih. O izboru fiducijara u ovom kataru govorimo i na drugom mjestu.

III. Politički katar Lošinj:

a) Občina Dubašnica izabrala je jednoglasno 5 narodnih fiducijara.

b) Občina Punat izabrala je jednoglasno 4 narodna fiducijara.

c) Občina Krk izabrala jednoglasno 1 narodnoga fiducijara.

d) Občina Ombla izabrala jednoglasno 4 narodna fiducijara.

e) Občina Vrbnik izabrala jednoglasno 5 narodnih fiducijara.

f) Občina Baška izabrala većinom od 35 glasova 7 narodnih fiducijara, na komesar Lasciac obustavili izbor.

g) Občina Dobrinj izabrala jednoglasno 6 narodnih fiducijara.

h) Občina Cres izabrala 6 protivničkih fiducijara.

i) Občina Lošinj izabrala 5 protivničkih fiducijara.

k) Občina Ošor izabrala 8 protivnička fiducijara.

Ovaj politički katar imade u svemu 46 fiducijara. Od ovih pripada narodnoj stranki 32 a talijanskoj 14. I u ovom kataru dakle jest osigurana pobjeda hrvatskoj stranki.

Ovog, i budućeg četvrtog dana, birati će občine Porečko, Puljsko i Pazinsko. U svim triju kotorih biti će zatočite borbo, jer su naši narodni protivnici sve svoje sile ušredotočili u tri kataro.

U Porečkom kotoru birale su do

Judeč na vedor stigla nam je brzovjerna viest, da su naši izabrali u Motovunu 7 narodnih fiducijara.

Izborno kretanje:

Ništo donasamo imena narodnih fiducijara, koji bijušu u pojedincima občinama — u koliko nam je do danas poznato — izabrani. Prvi pet občina izabralo je u svemu 10 fiducijara, jednoglasno. Bio imenovan fiducijar, koji se do 26. t. m. svil glasovati za dva narodna predloženika.

Dubravčići Žgaljic, Kušma, pok. Jura iz Lipanđida, Prendivac Ivo p. Niko iz Bajčića, Dujmović Anton p. Antona iz Porta, Išardžić Anton p. Ivo iz Blidulja, Bogavčić Pero, Ivor iz Bogovića.

Vrh Žuklje Ivo.

Punat: Pop Marko Mrakovčić, Josip Grgić-Senkic, Jakov Bagusin, Pop Ivan Sparočić.

Omljčići: Plindulić Ivan, nadolnik, Albenović Niko, Anton. Dapold svi iz Omiljana, Pop Mateo Justinić iz sv. Vida.

Vrbnik: Iker Anton Foretić, Ivan Volarčić, Niko Volarčić, Ivan Oršić, Pop Anton Matanović.

Izbor fiducijara na Porečini. Koliko nam je do danas (12. junija) poznato bilo u neku občinu na Porečini svoje fiducijere. U Bujalu, Umagu i Vrtonjelu izabrali su narodni protivnici. Isto vrijedi i za Vižnju, gdje su se Talijanaci bojali, da će propasti, kako to i sami poredi, "babu" pripovidea. Bilo su u občini Vižnjan i Grčanjan oduševljeno: pouzdanih vlastih o uspjehu izbora.

Kao nikad do sada poduzeli su naši protivnici na Porečini avo i ava, da u svom većinom hrvatskom kotaru još i nadalje pazuju. Mi smo znali unaprijed, da će Talijanaci bociti svom silom upravo ovaj katar, koji njima je najbolji, u koji su još putovali u nekoj občini kamo buditi. Dolaze nam naime vlasti vedu da iz pojedinih občin našega kota o neđuvjetnoj našelju što ga čine talijanski agitatori na našo noviljno občinare.

Talijanska gospoda, mužko i žensko, staro i mlađe, sve to bježi iz svojih gnjezda u hrvatsku soku, to su tuf pje i jede, misti i plaća, mami i strali dokle se sruška srovariti.

O snastavu izbornih listinah dolaze nam upravo nevjerojatno vlasti. Utoci protistim na bill jošto temeljiti, nobisaju nigrdo valjati. Oni bireći, koji su bireli kod poslednjih zemaljskih, državnih i občinskih izbora, bijušu jednostavno iz listo izpadnuti.

Izbore rukovodi g. vitez Eliševog i kr. kotarski kapetan u Poreču, koji je prije šest godina rukovodio zemaljsku izboru na kvarnerskih otocima. Upozorujemo naše pravke i svetinja biraču na Porečini, da podnosi svuda, utok proti izborom, gdje mogu dokazati, da so jo isti ovrdo neuredno ili nezakonito. Naši protivnici vlasti su počinjati neuređenosti i čak nezakonitosti pak njim je to prošlo u krv, nu dužnost vožnog rodoljuba, da to na svičto iznesu noha se zna i dujo kako su na Porečini izbori fiducijara "slobodno" i "zakonito" obavljeni. Molimo napokon priznati, da nam je svako občino javio, kako se jo, gdje izbor ovršio, jer će nam to rabiti za buduće ravnjanje.

Na Porečkom kotoru birale su do sada občine Vrtonjeli, Umag, Baje, Vižnada i Vižnjan. U prvič četiri bijele izabranu 17 protivničkih dočim u zadnjem, nije jošto poznat uspjeb. Još se imade izabrat u tom kotoru, do 30 fiducijara. Izbore rukovodi g. vitez Eliševog i kr. kotarski kapetan u Poreču, koji je prije šest godina rukovodio zemaljsku izboru na kvarnerskih otocima. Upozorujemo naše pravke i svetinja biraču na Porečini, da podnosi svuda, utok proti izborom, gdje mogu dokazati, da so jo isti ovrdo neuređeno ili nezakonito. Naši protivnici vlasti su počinjati neuređenosti i čak nezakonitosti pak njim je to prošlo u krv, nu dužnost vožnog rodoljuba, da to na svičto iznesu noha se zna i dujo kako su na Porečini izbori fiducijara "slobodno" i "zakonito" obavljeni. Molimo napokon priznati, da nam je gdje izbor ovršio, jer će nam to rabiti za buduće ravnjanje.

Na Poreči i u plu osm, da tamo

radje neumorno egonti talijanski kandidati Wassermann i Bomba. Danome obilježi kandidati i pjesko pojedino podobno i soli prodaju puku kako jo tobož

g. Wassermann prijatelj soljaka i kako do

on radi u saboru na drobro hrvatskoga

puka. Govoro pade ti agenti, da je gosp

Wasserman slavenske krv i da ljubi hrватski jezik. Malo jih imade koji vjeruju tim ludorijam, jer poznamo dobro g. Wassermannu kano vatrenoga pristatu poređenje pažinske gospode. Kao takav nemožto biti prijatelj nad niti zagovornik naših pravica. Talijan je kao i svi njegovi prijatelji, zato mi ga nećemo za našega zaustupnika. Buduć jo Talijan neka se dade birati u kojem talijanskom gradu, a nas, koji smo drugo krv i drugog jezika, neka pusti na miru.

Našega rodoljuba g. Jurilju nagovarali su puljski šaranci i Talijani na sve moguće načine, da se ne pođe izbore, da pripstane uz Talijane il da se određene kandidature za lavaljsku občine ovoga kota. No g. Jurilju nije baba, već poštanjak od peto do glave, pak sa nijes da nagovoriti ili prestrasti od narodnih pravnikova. On znao, da ga narod stavlja i ljubi, pak je pripravan sve učiniti za svoje prijatelje. On bi volio lugaljuti desnicu ruku nego li ladići svoj rod, a toga je uzaludan trud puljskog gnopoli. Svatko neka drži svoje. Talijani neka radje menjaju Talijani za Talijane, a mi ćemo raditi i birati našu muševu, nipošto talijanskog gospodu. Mi smo njim sada milili i drugi, jer trebaju našu glasovanu, no varat se više nedamo, jer su nas dosta dugo za nos vodili.

Ovdje dekamo neatrpljivo dan iabora, da pokrenimo našim protivnikom, da se ih nobolimo, da smo mi gospodari u našoj kući. Birati će prvi u ovom kotaru naša brada u Kanfanaru, zatim diktati naši Barbanol, desitki Vodnjani, a zadnji smo mi u okolicu Pule. Mi ćemo se iabora sa krasnim usklikom: ponos Dog i erođa Junedka!

Iabori fiducijskara u Busotu donujemo našnadvno, da je tamo glasovanje na narodno predloženike, neki starao od preko 100 godina. Taj potonjanik nije mogao glasovati, prvoj dana, to su ga buzotski šaranci nagovarali, da ide doma, nu on njim određito odgovorio, da će prije obaviti svoju svetu dužnost, a tada da će isti kudi. Tako je taj vrlođi muš dokač u Busotu do drugoga dana i glasovanje na hrvatsko fiducijskare. Ostatim uobičajeno.

Naši diktani birali su Rakitova glasovali su svi osim jednoga sa narodno fiducijskare. Kad su se vratili kući, odlučili su ti poštanjaci, da nemo više imati nikakva posla, onim susjedom, koji se je prodao talijanacem. Ovaj uvidiv, da je vrlo sagledao izdavaju svoju brudu, pokraj se to neće natrag u Busot. Tu se predstavi izborni komisija molodi lata, da unisti njegov glas. Kad mu bilo je redeno, da je to nomoguđo, zatraži od komisije, da ga uzmou na protokol, da su mu dati bunotski talijanići objed i forint, same da su njihovu litaru glasnu, u tom mu zadovolji komisiju, usvoj njegovo odlaganje na protokol. Isto, kako slavio latarski talijanac svoju pobedu. Plaća i novac to je ono plomionito kredstvo, kojim manjo, varaju i raslijepuju siromadnoga soljaka.

Prijateli naš, koji je prisustvovao izboru, javlja nam, da je doсто sva konzuljacija grohotoma smisla. Dovoljili su našmu glasovati talijansku podrepnico najveće dobro natrušen. Bilo jo i takovih, koji su došli s talijanskim litarom, kad jo diktat g. komesar imena fiducijskara, prigovarali bilo končno sva jonta, ono vojno vratiti, non vojno vratiti, non vojno vratiti kon jonta d' brago largo itd.

Namjoravali su buzotski talijanići izazvati pomiro, no nije njim so ni to pošredilo. Osto se jo dulje vremena: Kva žo noštra tora, koša vion kva kva veste i parki, ali naši ljudi su svuda izbjegavali svaki nemir znajuć, da su htjeli talijanici u matnou lovit. Naši birali vlasti su se upravo uzorno, što vjim samu na čast služi, a naši talijanići mogu se od njih uditi poštiju.

Iabori fiducijskara u obdinu Kopar — za podobinu Lazarot — obavio se dne 6. t. m. Ovaj put stupili su naši Slovensci one podobinu odlučno u izbornu borbu. Dokdo ih je našlo glasovati u Kopar okolo 40. To je silno uzrajal i isenadilo koparske Talijane. Važljalo je diktati nesto na brazi ruku učiniti, da Slovenski nepredobju. Tako bi učinjeno. Ponajprije se kataloguo sa izborom dok se je sakupilo toliko gradjanah, da su premogli naše. Ti gradjanici birali su za lavaljsku občine, jer da imadu vani posjeda. Neznamo hoće li i sa gradovi glasovati. Mnogim od naših nije se dopustilo glasovati, jer da njima bijaju ne jača i mena; druge su ispušteli iz izborne listine, premda imaju pravo glasa. Tako

su pobjedili Talijani, ne par glasova! Nu takova pobjeda mogu se svuda na svetu izvjejavati, kad se nepišta za pravo ni za kon. Mi smo zadovoljni za sada i s tim uspešnom, jer je svakako morala pobjediti na našoj strani.

I u Žminju pišu nam 8. t. m. da pripravljaju sa dan Dušova tamođnji talijanski voluki gostbu, za koju će da je natuđeno 6. hektolitara vina. Da se bude bolje pilo i jesti narudeno, jo i glasovači u Pazinu. Na gostbu pozvani su svi, knjelji i šefnici, a valjda i oni slobodni koji su se unapred prodali. Vodja tamjančkih talijanaca, da ide a neklim „stracerom“ od sebe, da sega mamiti i inviti naše se luke. Sada idu samo po danu, jer da su nedavno morali po nadi bjekati iz jednog našeg selja. Svakomu seljaku da obduži objed i forint ako bude, ka njih glasovao.

I tako, glasovanje bilo guto! Ved pri koncu, glasovanje: stalo, latit u izbornu dvoranu, neke ptice, kojim mrtvi nobilo moguće, da kadi su protivnici vidili, da neka više pomodi, da su u manjini, da su protivnici, tada poblišili kašljaju „vler!“ i problemi. Odstrelje njihovo vreme sluge po gradi, da ljudi love, da love knagagedi, i u ulovili ih i karljivi ih na glasovanje koliko znamo. I s to na broju. Groza hrvatska ljudi, gradjane i seljake priznute pred občinskim ugradom, što su ih bezdušni dlini okolo onih ljudi, da ih naznaju na glasovanje. Za taj posao vrili se najviše ovih Pavani, Banjani i Utmarj, a vrili se onuha i sledili gospodu Peretu Molja, onoga, koji je održao u Rovinju 7 mjeseci radi osorakog počina... Rejola Molja, koji je otac i subo dosada lepo „regulat“, to je došao nešob i do toga, da su ga najbrže „seli dan skandal“ i od službo občinskog lutara, satim Toninom Zlatarićem, kako ljudi govore najmudrija glasovat u gradu Cresu; vidi se onuda — to je pak „cudovat“ — i veličanstven gnop, dr. Jure Petrić, baš po pravu Patrikele nobile de Plavnik — no, proslite de Plavnu; neapo pak sve svoje silo osorilo okolo onoga Orlačan i sin bogatog Roka, a vrilo se i „tutat“ junak, plementogata gospodina Dolomarskoga, to su skupa bio daktar „erot“ grada Cres, a na čelu im je neki vanjski Buškaronić, onaj koji je rekao u Prodičiću, da ima za Predužidane bedi, a ako neubude imao dosta, da će podi po njih „na komun“. Na veliko našu duđo vidili smo u izbornu, dvoranu i neke dinovnike, ali neznamo pak zašto su došli. Imenovali smo jih svih, neka jih naši pak svih znado i neka ih zapameti, koji je onaj, tko u vremenu labora muti i rješa, pa neka jih drži za ono što jesu. Imenujmo i onu šestorku, koj su se dalli zavesti, neka se znadu tko je kriv, da smo znali u Cresu legumbili na nama dva glasa. Evo ih: Skorinušić, Jurasić, Dlačić iz Orloca, Mušić iz Bočaja, Vidović iz Dragarogaka i Vlčković iz Vodice. Skrislo se pred poštjenim ljudi!

Iabori fiducijskara u Rovinju. Jutro stigao nam je Pavani slobodni brozav: Jučer prvi dan iabori fiducijskara, naših 80, protivnih 48.

D O P I S I .

Sa otoka Cresa mjeseca junija 1880. **Iabori fiducijskara**. Dan 80. maja to jest na dan Uznesenja donauši smo po zilji, da su nam iabori fiducijskara na Kirinju, našim na 4 pomajida. Ved to nošutlio ne dobro, jer je, nas, unaj dan voliki blagdan, buduo jo sv. Kvirin, prvi zaštitnik očale naši bliskupiće. Novgorjevimo, da jo tu bude, baš prouđeno, da popi ne mogu doći na iaboro... svakako neko jo dobro misli i nije se talijančko provario!

U nas po solih nošim niti jednoga jedincatoga Talijana, a potalijančenika ima nokočkav u gradu Orosu, jer pravi Talijani u nas se ne padaju, kako ni mi niti. A ti potalijančeni Hrvati, ljudi, su naši neprijateli, po onoj staroj gorli Poturicu od Turuta, pa oni i ovaj put napoli avo srđeno silo, da nas premoru. Ved po obidaju u ono male dana prvo iabora raznali po solih svoje prizropno, da ljudi miti i mamo svimi mogućim nadim, a najviše a noveli.

U Dragozetiku poslali Pinjolu, u Orloce Rosevou, u Lubenon i Valun Bolmaridić u Pavani, a na Predužidu trudio se za njih njihov vjerni Buškaronić. Samo u koliko se do sada, znade, neznam a roča poslati nikoga ni u Martinščinu, ni u Boli — tamo njim preved smrdi po popovskom tamjanu. Ipak, hvala našim obzirima i rodoljubivim popovom, šaranci nisu mogli opraviti, koliko bi bili nebođi, radi. Po mislite si: Ančijan-dragozetki odbilo 100 poslanih 100 forinti. Judin, novac! Čast mi i dika.

Naših biraca skupila se nepe kita, a s njima i njojkočko popovo. Nekreba ni spominjati, da onaj, koji već 12 godina hiljep za „devonjimi kocetam“ nedolazi nikad na iabor, pa nedostao, niti ovaj put, pa su zato sve njegovo vjerna očelo glasovalo — ma baš sve — za protivničke fiducijskare. Naših diktak dočao, liči broj, da je vladala nepristranost, pravica i red. Simeti i drugovi ostali bi bili po krimi, kako još nisu nikad.

Naših naime došlo na glasovanje preko 80, ali možda i 20 njih bilo odbito da ne glasovati. Znamo naime, da je iste Martinićice, 17 seljaka ulazio utok, da jim se pogrešno ime u listinah popravi. Neprimili odgovora, pa došlo jih u Cres

na den labora. Pitali ondje riešitu, al nečelnik odgovarao jim naprostu, non è stata ammessa! Hor Nanđel il modo li più comuneodo ed il più spicciat... Od ostalih nekoga odbili, nekoga zastrašili, nekoga odvratili, luka, da naiši fiducijskari odbili na napokon 60 glasova.

Pretvornici pak, ako i jesu mali, pladili, plesili i strali, siliši na sve strane, ako i jesu po obdaju izjednali proti popovom, njezadnije potvore, kako da oni toboto rade za svoju korist, da jim pladijelo i jesti narudeno, jo i glasovači u Pazinu. Na gostbu pozvani su svi, knjelji i šefnici, a valjda i oni slobodni koji su se unapred prodali. Vodja tamjančkih talijanaca, da ide a neklim „stracerom“ od sebe, da sega mamiti i inviti naše se luke. Sada idu samo po danu, jer da su nedavno morali po nadi bjekati iz jednog našeg selja. Svakomu seljaku da obduži objed i forint ako bude, ka njih glasovao.

I tako, glasovanje bilo guto! Ved pri koncu, glasovanje: stalo, latit u izbornu dvoranu, neke ptice, kojim mrtvi nobilo moguće, da kadi su protivnici vidili, da neka više pomodi, da su u manjini, da su protivnici, tada poblišili kašljaju „vler!“ i problemi.

Odstrelje njihovo vreme sluge po gradi, da ljudi love, da love knagagedi, i u ulovili ih i karljivi ih na glasovanje koliko znamo. I s to na broju.

Groza hrvatska ljudi, gradjane i seljake priznute pred občinskim ugradom, što su ih bezdušni dlini okolo onih ljudi, da ih naznaju na glasovanje. Za taj posao vrili se najviše ovih Pavani, Banjani i Utmarj, a vrili se onuha i sledili gospodu Peretu Molja, onoga, koji je održao u Rovinju 7 mjeseci radi osorakog počina... Rejola Molja, koji je otac i subo dosada

lepo „regulat“, to je došao nešob i do toga, da su ga najbrže „seli dan skandal“ i od službo občinskog lutara, satim Toninom Zlatarićem, kako ljudi govore najmudrija glasovat u gradu Cresu; vidi se onuda — to je pak „cudovat“ — i veličanstven gnop, dr. Jure Petrić, baš po pravu Patrikele nobile de Plavnik — no, proslite de Plavnu; neapo pak sve svoje silo osorilo okolo onoga Orlačan i sin bogatog Roka, a vrilo se i „tutat“ junak, plementogata gospodina Dolomarskoga, to su skupa bio daktar „erot“ grada Cres, a na čelu im je neki vanjski Buškaronić, onaj koji je rekao u Prodičiću, da ima za Predužidane bedi, a ako neubude imao dosta, da će podi po njih „na komun“. Na veliko našu duđo vidili smo u izbornu, dvoranu i neke dinovnike, ali neznamo pak zašto su došli. Imenovali smo jih svih, neka ih zapameti, koji je onaj, tko u vremenu labora muti i rješa, pa neka jih drži za ono što jesu. Imenujmo i onu šestorku, koj su se dalli zavesti, neka se znadu tko je krov, da smo znali u Cresu legumbili na nama dva glasa. Evo ih: Skorinušić, Jurasić, Dlačić iz Orloca, Mušić iz Bočaja, Vidović iz Dragarogaka i Vlčković iz Vodice. Skrislo se pred poštjenim ljudi!

I tako protivnici promogli, al biste li vjorovali? Znači, da su prodobili mits, mamođ, očenjivajući i slijut, bili vam po konjima kucati malo rastopljio, dađi da se je u tobom, mojim vjernim setom, malo rangovir, a da bi mi starci pri svom strogog lakač bilo kad ti jude i navolje, koje narod naš prihvati, isprivodjati.

Zet Sime. Drago mi je kako, dide dragi, da je vratio staro tvoje povrtenje u meni; neka tvjela mudrost nemo napovida, a zet Sime je pripravan vađi, da posluša starca poštjenjaka, svoga dida Jadra. Did Jadro. A sinko dragi, Bog te sve mogući blagolovio; znaju da ti još nate drvara hrvatska korenka, pravili tvojih otaca, pa da u tebi ima neki poštjenjak povrtenja; znaju da ti niti indejiba roda avoga, ujek proklet onaj koji zataju otac i majku svoju — pak nećo ni ono tri crne izdajstva, krv, avoga, blagolov, blagoslov od ugara ustvari; jo, kći nemir sije i smuci med krvnom bradom avojom, tej dobri neka se nonada.

Zet Sime. I kći krvnom neprijatelju našemu ruku pruži i oruže, da se naš rod naš prije zakolje i tako lipa nula domovina potaljivati.

Did Jadro. Vidi, Sime mili, ove zide. To sude jošmo mi Fontanjić, od starine pravi i staratski Hrvati u našim težkim kulisli engadrili u njedan drugi, i to u čvoratnici nadi, da će u njih naša tužna dica neći kakovo zaklonito pred neprijatelji roda i krata, a jednom beđidom, da ti zidi imaju sadinjavat jedno mesto, u kojem, kako u svetom hramu, bi se imala užit, dica nalaže što je plomento, ako što Bog i dobri svit ljudi i, a to jest, da u tom hramu, u toj školskoj kući, bi se imala, oplomenj pamet i sreća zapešene naše mitski, uđedi ju poznat nevjirje gospodara Boga, našega vrhovna gospodara i njegove i carsko zakono; zatim pak da dica nata u tvoj skoli dodje do poznatnosti roda avoga, da staju oca i matar, koji su žili život i avo ostalo dali, a kad tamo (mili Bože), do kada deš trepti još tu neprijateljsku zlodu! I ljudi ne-prijatelji avojom pravrom otme nam a vato neko imanje, pa se onako kada je on gospodar, sada širi i šepiri.

Zet Sime. Vidi gero to lipa talijansko gospodarstvo.

Did Jadro. Da, se oholo šepiri kako pholi puun, ili napuhnuti puran.

Zet Sime. Vira ti jo moja, diđi dide Jadro, da ćemo mi pravi Fontanjić, totoni nadutom putanu, — to jest tog talijanskog zloči — grkljan sinjet, da ga volja, propde zohat, diju našu.

A vi poštjeni Fontanjić skočite i manom na sunđeke noge; po odpravimo avi skupa lipa pismo i poniznu molbu na pravilne ruke, to onamo, kadić, očimo; nadi pravice; isporuđati zomo, nate grliće stare, na kojo nas je grdi Talijan navjes, pa ćemo molt oproštajno i kalkulirati Bogom živim, da nam se dade naša narodna škola. Bog je, kaj nas bran, zakon nas bran, a i naši zastupnici va Bedu i Porešu nuka, nam se tužnim smile, ter i mi jesmo njihova braca po krv i jezik, pa nuka nepušto, da nas talijanski mili o h profire.

Jedva. Dubro, mukor, jedu dana
sida, samo da je jaka volja i prava
sloga, sve se dade još popraviti; po-
moć, mukor brada većarkom. Bedal i
ve saboru u Početku neće nam usmam-
kat, o tomu jesam stalno oviđodop,
jer su to sve naša prava brada. Ouli
amo, sinko mili, kako mukor brane
nerad naš, naši veli sastupnici u Po-
redu i onaj u Beču, — Bog njim
drag, teški trud atostruko naplati.
Na noge ustani, sinak moj i vi uvi
Fontanju drag, pa pokažite tudićinu,
da u vidoj kuci jeste u sami gospo-
dar, pa nedajte, da vam se lipa dica
vama vatom krvnjom odnarođe. Ako
vam ki nasti, pa glede da pridobi za
talijsku školu, a vi lipo njemu po-
kažite vrata, pa naša se pobera u
svoju Taliju. Gladni i sedni prdu
simo talijsku potepuhu, a kad se
jeau nastili hrvatskoga hleba, onda
jach, a u nami deluju, onda podimljaju
gašit, po naši, ki smo, jim pomogni,
da ne umru od gladi i smrada. A tu
dravotiv talijsku valja slomit.

Zet Š i m o. Da mi daje, to valje udjeli
jer Talijski red bi, da opravljaju sve
kako da neviđe, da a smo i mi toče
— kako je sagrmljil dijoni onaj naš
zastupnik u saboru — pa najprije
treba, da sklopo doma bacimo taj ta-
lijski jaras, a u talijsku školu
diju našu mi nedamo.

Did J a d r e. Tako sinko, slojno delaj se
svimi potenčimi, Fontanju; a Bog
drag neka dade, da svil Fontanju
dobro opriđi; pa svil skupa da po-
deru te talijske aljapice. Znate,
mila brada moja, da se nemore huj
delo podnijeti, nego pod noge staviti
lipi materinski Jesik svoj! Dole
dakle i tom gredom nepravicom! Pa
još nista, da moje. Nije dosta, da
mi jesmo samo doma svoji gospodari,
još je tribo, da imamo postenjake
našega naroda i van kula, ki de naš,
narod nad konstruktivno branit od pro-
držiša šarenjakog vuka; pa zato
triba da biraemo našu poglavare,
za zastupnika vaškob u Početku i va
Beč sve lude, dobre, mudre, poštene
i nado krv.

Zet Š i m o. Hvala tobli, lipo dide Jadro,
na tvoju lipomu qvitita i nauku: Bog
te dragi na to naplati; ja ti pak po-
stenu viju delajem, da su se po njemu
vladati i moju milu brudu, ave moje
Fontanju, hodu lipo tako tvojim sa-
ukom podudir, pa se nadam, da do
dodj bojne vrline na našu lipo hrvatsku
Fontanu.

Did J a d r e. Amen Boži!

Pred bojem.

(Is čekog od J. Kavaleke).

Narodo moj mili

Ita opst boja;

Bojevati vlokom

Sudbine jo tvaja.

Slavatvu za prestruku

Povatli to Sivore;

Na rat misiš uspij,

Hrabar budi borec.

Narodo moj mili;

K novom huli boju;

Sa kapada zlobnik

Ruši aredu tvoya.

Narodo moj mili,

Niji ti još do mira;

Mir — on nije sudjen,

Slavutu gojio unika.

Dušmanu bo jma,

S njima se ne slaze;

Samo ti mi radi,

Što ti snagaš smažo.

Plug i međ i puška

Iz jednog su kova,

Plug odstraniv — pušku,

Milo pogradi s nova.

* * *

Bolja j' ipak borba
Nego teret zloba;
Veselo je sreća
Za bojevne dobe.

Drug se brati s drugom

Na srce se tijenu,

Puno kučnu čaču,

Hur! tad si liknju.

Grom topova ori,

Bitska se otvara:

Ustaj, deta brabra,

Brani dom i car!

F. V.

Franić i Jurina.

Jr. Va Buzetu da je vero uasito kobi-
lise passalo.

Jur. A da nebi! Priliš se prodanci Dragu-
čani, Grimalci i Humljani ludni kako
i vuči, pak su se vero bitili na ko-
bilini kako i kavrani na mrovinu.

Jr. Si videlj kako se se amfali? Matirlo
i Patuljel?

Jur. Ma vero ni Bepid.

Jr. Koj nebu deputat?

Jur. Ze sada ne.

Jr. Toga blaga da se je duda eksan-
malio va Višnjane, Višnade i Verto-
nelju.

Jur. Je, ja ga je i ostalo još na Mo-
rovim, Portole, Vrsar i Početku.

Jr. A da nenele šarenjaci i krenjeli na
Pojedjelu?

Jur. Naboj li, i tamo te dobit avoj del
svi prodeleni.

Jr. Lipo, ali neka se duvaju gospiske
podrepnice junakih Modulincab, Pro-
manturačab, Početračab, Slijančicab,
Ljubančicab i Alturačab, a i brada
Perovjoli podati se njim bratsku de-
snicou.

Jur. Joh nede spavati ni nadi vili Rove-
rijo, Kanfanarol, Mardanci i Barbarol
i svi drugi slobinjake krv i našega
Josika.

Jr. Lipo je jih bit brata vidit, kada budu
ili za svoju krv balotat, kako da
gradu na pit.

Jur. A gospiske podrepnice i prodeleni, ki
budu balotati na puljake Talijsane, te
pod domki kako i makre kokolo.

Jr. Te ih gospode napoji i nakrmit
do rit.

Jur. Te, te, ma njim nude bonpro storit,
zad je jih ped kulanec, da su prod-
dali avoj poštenje i indusl avoj rod
kako Judo Iseu.

Jur. Tr-r-taja.

Jr. A da to trtajap?

Jur. Vidli sam uuda priliku nokada slav-
juga paslukne Trijago.

Jr. Ca Mor „Lorencon“?

Jur. Štor Lorencon iz . . . , va Vandžidovo
botegi va l'nsku, a gosposkoim „ka-
nom“ na glav, ornim „odal“ i s dr-
nim „frakom“ i s lustrelmi brgeškanol.

Jr. Tor on ni ni va trodom korpu, pak
jo tako da štor obudon?

Jur. Ja, ma to mu jo dar zăd da je po-
moga bigular „Franot“ „Jandžion“
i Štor, „Komen si trinkon“ va No-
vakih čuda za „Fijurina“ dolet i pad!

Jr. Voro jo zasluhi ne samo rop, nego i
kostim od one mrljave kobilino.

Jur. S trubuhom za kruhom.

Jr. Dobar apetit Bog bogaj!

Jr. I ova jo lipa!

Jur. Ca jo!

Jr. Ta put moraju raduni u komunu Kan-
fanarskom, poći dobro, kad ih do-
laju tri revitari.

Jur. Dakle oni tri mili moraju biti ljudi
od glavo.

Jr. Kako nies; jedan vidi u pol noći
kako u pol dana; drugi vidi hartu,
ma drno na noj ne poznava, a treti
da bi volia nito drugo nego rađeno.

Jur. Mo, ma oni to onakovo.

Jr. Me, da tako to računi biti naprav-
uđenjin.

Molitva Višnjemu.

Bože silni! koga pjesmom slavi
Sturak nođni u zelenoj travi
I lužanin slavlju; koga smaji i daje
Svjetlosti su: vidišja neboška.
Moro blesao, vlahor, gromos triška.
Besbroj cvela, kome kad preblagi
U nadzrnušno gori bilje vice,
Svemožneme, nejak, molim Ti se.

No molim Te ovog svilega prede,
Prokazna ja — utrajati neće,
Ni mudrosti, da ne hvastam njome.

Niti slave vjenča — pusta mi jo!

Ni života leška — takva nije.

Sve ništvo na svetu je tome,

Napravno Tvoj prah je veliki.

Mudar, slavan Ti još jedini?

Veđ Te molim za rod ovaj bledni

Što ga kvačo slobolj nevriedni;

U nošnjam jošta tužan čam;

Jer ga gladi madulinska ruka,

Odušev ga tisti jad i muka

Za njeg prava nema — pri njih samih

Ono vlađa — zato vapi i Tabl.

Tko će pomoći, ako Ti mu ne bi?

Za nj Te, Baša i nevoljnika molim,

Ti usudi ljudi, koji bolim.

Njegovina će skoro prijeti lješka,

Da ne novi svet se probudi

Pa kad stede ona za dim sudi

Uvaliti Tabl i njih do vječa.

Ti — dija je desnica moguća

Da je sude Školja mi ne vratio!

V. P.

• • •

Različite vesti.

Iz Kepra pišu nam 8 t. m. Vjest, da
je premašidbeni naš kotarski kaputan g.
vitez Bosnjači, dojavila se na Slaveni ne-
godno, dodim u Talijsan ovoga kotara sti-
vrio zadovoljni. Čujemo, da g. kaputan
polni kao osobito mi Slaveni ovoga ko-
taru, koji smo se uvjek u njim dobro po-
činili i slagalj. A kako i nobi godine nego je bio
muš skone držaci se uvjek nad strankama.
U koliko žalimo odušavak tega dobitkoga
poglavar, u toliko nam je draga, što će
u njemu nad braću Slovenci na Gorjčikama
vrednjeg političkoga upravitelja. Dugo daj-
i dobitjeno dobitjeno, muš zadovoljstvo!

G. vitez Bosnjači jeftičevi akromen,
priješi i posten, a kano i knovnik nepris-
trana neprisavakom. Njegov odušavak
odustiši dema osobito mi Slaveni ovoga ko-
taru, koji smo se uvjek u njim dobro po-
činili i slagalj. A kako i nobi godine nego je bio
muš skone držaci se uvjek nad strankama.
O koliko žalimo odušavak tega dobitkoga
poglavar, u toliko nam je draga, što će
u njemu nad braću Slovenci na Gorjčikama
vrednjeg političkoga upravitelja. Dugo daj-
i dobitjeno dobitjeno, muš zadovoljstvo!

Iz Kepra pišu nam 10 t. m. Vjest

iz Kepra u zadnjem broju „Naši Slog“ da
je Talijsana politička oblast zabranila na-
šem političkom društvenu „Edinstvo“ držati
tabor u sv. Petru u Bišnici, jer da bi se
tim taboru u nadnjeništu pustili prouzroko-
vati moglo svecobiti nesigurni. Dobro, mi to
primimo na snjanje, ali mislimo, da bi
svuda morala vladati jednaka mjesna. Radi
to i opominjemo nadu o kr. političku
oblast, da u vremenu izbora i slobodnih
članova razmisliti o u Podgradskom
audionom kotaru. Brzoj je!

Sunčka enkata. Judo na vodor kameni

stigao nam iz Voloskog, aliđedebi, brzojav

u izboru — tuncu, komisiju, izbrano radi

zumski razmisliti u Podgradskom

audionom kotaru. Brzoj je!

Sunčka enkata. Judo na vodor kameni

stigao nam iz Voloskog, aliđedebi, brzojav

u izboru — tuncu, komisiju, izbrano radi

zumski razmisliti u Podgradskom

audionom kotaru. Brzoj je!

Iz Kepra pišu nam 10. t. m. Javili

sto nedavno, g. uređenje, kako je neki

Brčić u morskoj mafiji fort nego luđurdin

čat. Dido su se ponosili nadaju naši bi-

radni iz Mrovača, Šodorga, Troboja, Saloča,

iz Sovinjske okoline, iz Vrhuvrdine (ivan

iz Mrđonogla, Dobrova, Sih avot, Račičah,

Podkucanah to dvojico iz Dra-

gudca i Hunca. Čest i slava tim poštano-

m, koji su ostali i ovaj put vrstki kano-

zid pokazati tim, da nopravaju svoga pošto-

nja za ulasku novou sveta. Slava njim!

Zivili!

Iz Lovrana pišu nam 10. t. m. Javili

sto nedavno, g. uređenje, kako je na

Brčiću morskoj mafiji fort nego luđurdin

čat. Dido su se ponosili nadaju naši bi-

radni iz Mrovača, Šodorga, Troboja, Saloča,

iz Sovinjske okoline, iz Vrhuvrdine (ivan

iz Mrđonogla, Dobrova, Sih avot, Račičah,

Podkucanah to dvojico iz Dra-

gudca i Hunca. Čest i slava tim poštano-

m, koji su ostali i ovaj put vrstki kano-

zid pokazati tim, da nopravaju svoga pošto-

nja za ulasku novou sveta. Slava njim!

Taj arhivar ili pohranitelj naših listih

dobiti kano ravnjući nôčoj je naš ob-

cino u Imo pataču oko 75 fur, na go-

dinu. Savsim tim tražio je od obdišnoga

zastupatva i mjestnoga školskoga vlasti,

da bi se utjerao moko novidio od rodito-

lja školsko djece, jer da mu tega moko da

plate dobrovoljno. Neznam, da li mu ti

novidio pripadaju, no to bi moraću znati

barem g. glavar, pak radi otvoreno idu mu

